

Súd: Krajský súd Nitra
Spisová značka: 9CoP/52/2017
Identifikačné číslo súdneho spisu: 4417214571
Dátum vydania rozhodnutia: 15. 12. 2017
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Katarína Marčeková
ECLI: ECLI:SK:KSNR:2017:4417214571.1

Uznesenie

Krajský súd v Nitre v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Kataríny Marčekovej a členiek senátu Mgr. Ingrid Radošickej Vallovej a Mgr. Andrey Szombathovej-Polákovej, vo veci starostlivosti súdu o maloleté dieťa: A. V., nar. XX. XX. XXXX, dieťa rodičov: K. F. V. J., nar. XX. XX. XXXX, bytom U. V., F. XXXX/XX, v konaní zastúpená: Advokátska kancelária OLEXOVA VASILISIN s. r. o., Bratislava, Gorkého 6, konajúca prostredníctvom advokátky JUDr. Zuzany Olexovej a X. V., nar. XX. XX. XXXX, bytom U. V., U. T. XXX/XX, v konaní zastúpený advokátkou JUDr. Ema Zacharová, advokát s. r. o., Nové Zámky, Forgáčova bašta 5676/7, o návrhu matky na nariadenie neodkladného opatrenia a o návrhu otca o nariadenie neodkladného opatrenia, o odvolaní otca proti uzneseniu Okresného súdu Nové Zámky č. k. 7P/262/2017-278 v spojení s opravným uznesením zo dňa 12. októbra 2017 č. k. 7P/262/2017-339 takto

rozhodol:

Odvolací súd napadnuté uznesenie súdu prvej inštancie **m e n í** takto:

Maloletá A. V., nar. XX. XX. XXXX sa zveruje do osobnej starostlivosti matky.

Otec je povinný prispievať na výživu maloletej A. V. sumou 60 eur mesačne vždy odo 15. dňa toho-ktorého mesiaca vopred k rukám matky.

Súd upravuje styk otca s maloletou A. tak, že otec je oprávnený stýkať sa s maloletou každý párný týždeň od piatku od 17.00 hod. do nedele do 18.00 hod. a každý nepárny týždeň v stredu od 16.00 hod. do 19.00 hod. s tým, že otec je oprávnený maloleté dieťa v určený čas prevziať v mieste bydliska matky a po ukončení stretnutia v určenom čase je povinný maloleté dieťa matke v mieste bydliska odovzdať. Matka je povinná maloleté dieťa na toto stretnutie pripraviť a v určený čas v mieste jej bydliska ho otcovi odovzdať.

odôvodnenie:

1. Napadnutým uznesením súd prvej inštancie nariadil neodkladné opatrenie, podľa ktorého je otec povinný prispievať na výživu maloletej A. V., nar. XX. XX. XXXX v sume 60 eur mesačne vždy do 15. dňa toho-ktorého mesiaca vopred k rukám matky. Súd upravil styk otca s maloletou A. V., nar. XX. XX. XXXX tak, že otec je oprávnený stýkať sa s maloletou každý týždeň v pondelok, v stredu a v piatok od 16.00 hodiny do 18.00 hodiny pred obchodným centrom: Galéria Mlyny, Štefánikova tr. 35/61, Nitra, vo všetkých prípadoch za prítomnosti matky. Súd návrh matky a návrh otca na nariadenie neodkladného opatrenie vo zvyšku zamietol. Rozhodol, že toto neodkladné opatrenie bude trvať až do právoplatnosti rozhodnutia vo veci samej o zverenie maloletého dieťaťa do osobnej starostlivosti, určenie výživného a úpravu styku vedenej na Okresnom súde Nové Zámky pod č. k. 7P/262/2017. Rozhodnutie odôvodnil ustanoveniami § 324 ods. 1, § 325 ods. 1, 2, § 329 ods. 1, 2, § 330 ods. 1, § 331 ods. 1 CSP, § 360 ods. 1, 2 CMP a uviedol, že neodkladné opatrenie nie je konečným rozhodnutím. Z neodkladného charakteru vyplýva, že pred jeho nariadením nemusí súd zistiť všetky skutočnosti, ktoré sú potrebné pre vydanie konečného rozhodnutia a pri ich zisťovaní nemusí byť dodržaný vždy formálny postup stanovený pre

konečné rozhodnutie. Definitívna ochrana ohrozených alebo porušených subjektívnych práv a právom chránených záujmov, je poskytnutá v konaní až právoplatným rozhodnutím vo veci samej, ktorým sa spravidla konanie končí. V určitých prípadoch je však nevyhnutné poskytnúť týmto právam, resp. právom chráneným záujmom ochranu pred začatím samotného konania alebo počas rozhodovania o veci. Z uvedeného vyplýva, že účelom neodkladného opatrenia je rýchla, i keď dočasná úprava právnych pomerov účastníkov. Zo spisového materiálu, ako aj z pripojených rozhodnutí Okresného súdu Nové Zámky č. k. 11P/23/2017 a 12P/7/2017 mal súd preukázané, že maloletá pochádza z manželstva rodičov. O úprave práv a povinností rodičov voči maloletej doteraz rozhodované nebolo. Maloletá sa zdržiava so svojou matkou v chránenom bývaní od 11. 08. 2017. Na výživu maloletej otec ničím neprispieva. Uznesením Okresného súdu Nové Zámky č. k. 11P/23/2017-67 zo dňa 16. 02. 2017 bol zamietnutý návrh matky na nariadenie neodkladného opatrenia, ktorým žiadala zveriť maloleté dieťa do svojej starostlivosti a otcovi určiť styk s dieťaťom. V tom čase rodičia žili v spoločnej domácnosti a nebola preukázaná žiadna naliehavosť a akútnosť neodkladnej úpravy pomerov rodičovských práv a povinností voči maloletému dieťaťu. Rodičia sa o maloletú spoločne starali. Uznesením Okresného súdu Nové Zámky č. k. 11P/23/2017-78 zo dňa 23. 05. 2017 bolo zastavené konanie o návrhu matky o úpravu práv a povinností rodičov voči maloletej, keďže matka zobrala svoj návrh v celom rozsahu späť. Uznesením Okresného súdu Nové Zámky č. k. 12P/7/2017-51 zo dňa 20. 04. 2017 bolo zastavené konanie o rozvod manželstva navrhovateľky K. F. V. J. a jej manžela X. V. a úpravu práv a povinností rodičov k maloletej A. V., nar. XX. XX. XXXX v dôsledku späťvzatia návrhu navrhovateľky s tým odôvodnením, že sa chce pokúsiť o záchranu manželstva. Zo spisového materiálu vyplýva, že na tunajšom súde prebieha konanie o rozvod manželstva účastníkov konania a úpravu práv a povinností rodičov voči maloletej A. pod č. k. 11P/229/2017, kde otec maloletej podal dňa 18. 07. 2017 návrh na rozvod manželstva a úpravu práv a povinností rodičov voči maloletému dieťaťu na čas po rozvode manželstva s tým, aby maloletá bola zverená do jeho osobnej starostlivosti a matka bola zaviazaná na platenie výživného v sume 200 eur mesačne. Zo správy zo šetrenia pomerov Úradu práce, sociálnych vecí a rodiny Nové Zámky zo dňa 07. 09. 2017 vyplýva, že dňa 04. 08. 2017 sa s Úradom práce, sociálnych vecí a rodiny Nové Zámky telefonicky skontaktovala matka maloletého dieťaťa, ktorá uviedla, že jej manžel X. V. ju neustále psychicky vydiera a maloleté dieťa štvie proti nej, pričom maloletá sa už čokoľvek matke bojí povedať a celá sa v ich prítomnosti trasie. Ďalej uviedla, že manžel ju stále ponižuje a vulgárne jej nadáva aj v prítomnosti dieťaťa a taktiež poštvá proti nej aj vlastnú matku. Taktiež sa vyjadrila, že ju niekoľkokrát aj fyzicky napadol. Zo strany orgánu sociálnoprávnej ochrany detí a sociálnej kurately bolo matke dieťaťa v predmetnej veci poskytnuté odborné sociálne poradenstvo a bolo jej odporúčané skontaktovať sa s krízovými strediskami pre obe domáceho násillia. Zo správy ďalej vyplýva, že šetrenie rodinných, sociálnych a bytových pomerov v rodine maloletej A. V. bolo vykonané dňa 09. 08. 2017 na adrese U. V., E. XX. Dom na uvedenej adrese patrí do vlastníctva oboch rodičov. Domácnosť je zariadená moderným nadštandardným nábytkom a hygiena rodinného prostredia bola na veľmi dobrej úrovni. Maloletá A. sa javila byť v poriadku a ukázala svoju izbu vybavenú množstvom hračiek. Vynucovala si pozornosť oboch rodičov aj plačom. Počas šetrenia sa rodičia verbálne osočovali aj v prítomnosti dieťaťa. Oboj rodičom bolo poskytnuté odborné poradenstvo a bola im ponúknutá možnosť využiť služby mediátora, resp. navštíviť psychológa Referátu poradensko-psychologických služieb. Ďalej zo správy vyplýva, že dňa 17. 08. 2017 sa dostavil na oddelenie sociálnoprávnej ochrany detí a sociálnej kurately otec maloletej A. V. X. V., ktorý uviedol, že od 11. 08. 2017 sa matka s maloletou nachádzajú na pre neho neznámom mieste. Matka mu poslala iba sms správu, že sú s dieťaťom v poriadku a v bezpečí krízového centra. Otec bol v uvedený deň aj na polícii, ktorá sa s matkou skontaktovala a matka uviedla, že sa nachádza v krízovom stredisku z dôvodu, že je týraná a svoj presný pobyt neuviedla. Nasledujúci deň dňa 18. 08. 2017 sa s oddelením sociálnoprávnej ochrany detí a sociálnej kurately skontaktovala matka maloletého dieťaťa, ktorá uviedla, že od piatku 11. 08. 2017 spolu s maloletou nachádzajú v krízovom centre pre týrané ženy. Uviedla, že otec maloletej sa jej naposledy vyhrážal, že urobí všetko pre to, aby prišla o dieťa. Matka sa vyjadrila, že ona i dieťa sú v poriadku. Dňa 23. 08. 2017, ako ďalej zo správy vyplýva, sa na oddelenie sociálnoprávnej ochrany detí a sociálnej kurately dostavila matka spolu s maloletou, pričom uviedla, že má strach a obavy, že jej manžel ublíži a že sa ju všemožne pokúša vystopovať, preto žiadala o nesprístupnenie informácie manželovi o jej terajšom pobyte. Maloletá A. prišla v náručí svojej matky a bola spokojná a usmievavá, javila sa byť v poriadku a počas pohovoru s matkou si maľovala, obracala sa s požiadavkami na matku a matka jej venovala svoju pozornosť. V správe sa ďalej uvádza, že na oddelenie sociálnoprávnej ochrany detí a sociálnej kurately sa dňa 05. 09. 2017 dostavil otec maloletej X. V. a uviedol, že chce požiadať o pomoc pri stretnutí so svojou dcérou, lebo matka mu s ňou odmieta kontakt. Následne bola skontaktovaná telefonicky matka dieťaťa a bolo jej vysvetlené, že otec sa chce s dieťaťom stretnúť. Matka povolila len telefonický hovor otca s

maloletou, ktorá zo začiatku otca pozdravila so smiechom, ale neskôr, ako to on uviedol, sa rozplakala. Zo správy Mgr. Adriany Vačkovej súd mal preukázané, že medzi rodičmi sú komplikované a vyostrené vzťahy, obaja rodičia majú k maloletej silný citový vzťah a rovnako dieťa k nim obom a dieťa by sa malo čím skôr stretávať s otcom za dohodnutých podmienok správneho prístupu k dieťaťu a korektného vychádzania vo vzťahoch dospelých. Vzhľadom na vyššie uvedené a zákonné ustanovenia súd dospel k záveru, že návrh matky a otca na nariadenie neodkladného opatrenia, aby maloletá A. V. bola zverená do osobnej starostlivosti toho-ktorého rodiča nie je opodstatnený, nie je tu daná potreba dočasnej úpravy pomerov a rovnako nie je tu daná ani obava, že by exekúcia mohla byť ohrozená. Nebolo tiež preukázané, že by u maloletého dieťaťa bol v súčasnosti bezprostredne ohrozený jeho psychický alebo fyzický vývoj, nevyplýva to ani zo správy psychologičky Mgr. Adriany Vačkovej, ktorý by si vyžadoval zásah súdu na dočasnú úpravu pomerov neodkladným opatrením. Neboli zistené u maloletej žiadne poruchy správania a zo strany oboch rodičov nie je preukázané žiadne nebezpečenstvo, ktoré by mohlo dieťaťu hroziť. Nebolo tiež preukázané, že by sa u maloletej zhoršil zdravotný stav v dôsledku pobytu v krízovom centre. Z návrhu rodičov na nariadenie neodkladného opatrenia nevyplývajú teda žiadne také okolnosti, ktoré by preukazovali naliehavosť dočasnej úpravy pomerov na zverenie maloletého dieťaťa do osobnej starostlivosti toho-ktorého rodiča. Matka podala riadny návrh na úpravu práv a povinností rodičov voči maloletému dieťaťu a súd vykoná vo veci samej dokazovanie, pričom bude skúmať všetky rozhodujúce skutočnosti ohľadom citových väzieb maloletého dieťaťa k rodičom, aby to bolo v jeho prospech a v jeho najlepšom záujme. Súd rozhodol tak, ako je to uvedené vo výrokovej časti tohto uznesenia a návrh matky a návrh otca ako nedôvodný zamietol, pokiaľ ide o zverenie dieťaťa do osobnej starostlivosti toho-ktorého rodiča. Keďže dieťa je teraz s matkou a otec na jeho výživu ničím neprispieva, súd zaviazal otca na platenie výživného na maloleté dieťa v sume 60 eur mesačne s prihladením na jeho schopnosti, možnosti a zárobkové pomery. Zo spisového materiálu, najmä z potvrdení o príjmoch rodičov zistených lustráciou prostredníctvom Sociálnej poisťovne, súd mal preukázané, že otec zarába priemerne mesačne 289,89 eura čistého a matka nemá vykázaný žiaden príjem. Vzhľadom na vyššie uvedené súd určil otcovi povinnosť platiť výživné na maloleté dieťa v nevyhnutnej miere tak, aby boli zabezpečené jeho základné životné potreby, ako aj s prihladením na príjem otca, ktorý činí 289,89 eura priemerne mesačne v čistom (za obdobie od januára 2016 do júla 2017) a z ktorej sumy môže prispievať v súčasnej dobe na výživu maloletého dieťaťa v sume 60 eur mesačne, pričom mu zostane ešte 229,89 eura, čo je o 31,80 eura viac, ako činí jeho životné minimum podľa zákona č. 601/2003 Z. z. o životnom minime v znení neskorších predpisov, podľa ktorého životné minimum na jednu plnoletú fyzickú osobu činí od 01. 07. 2015 aj 01. 07. 2016 198,09 eura mesačne (289,89 eura - 60 eur výživné = 229,89 eura - 198,09 eura = 31,80 eura) od 01. 07. 2017 činí životné minimum na jednu plnoletú fyzickú osobu 199,48 eura mesačne. Vzhľadom na uvedené, po zaplatení výživného v sume 60 eur mesačne na maloleté dieťa, neohrozí sa životné minimum otca ani od 01. 07. 2017, pretože mu zostane ešte suma 30,41 eura mesačne (289,89 eura - 60 eur výživné = 229,89 eura - 199,48 eura = 30,41 eura). Podľa názoru súdu, otec môže prispievať na výživu maloletej v nevyhnutnom rozsahu v sume 60 eur mesačne bez ohrozenia svojho životného minima tak, ako je to uvedené vyššie. Súd preto rozhodol tak, ako je to uvedené vo výrokovej časti tohto uznesenia. Pokiaľ ide o styk otca s maloletou, súd bol toho názoru, že je potrebné upraviť jeho styk s maloletou neodkladným opatrením, keďže rodičia spolu nežijú a o tomto styku sa doteraz dohodnúť nevedeli, a preto súd upravil styk otca s maloletou tak, ako je to uvedené vo výrokovej časti tohto uznesenia, podľa odporúčenia psychologičky Mgr. Adriany Vačkovej, že dieťa sa má s otcom čím skôr stretávať, pričom z jej správy zo dňa 05. 09. 2017 nevyplývajú žiadne kontraindikácie, ktoré by bránili styku otca s dcérou z hľadiska jej ďalšieho psychického a fyzického vývoja. Súd bol toho názoru, že styk upravený tak, ako je to uvedené vo výroku tohto neodkladného opatrenia, je postačujúci k tomu, aby sa medzi ním a maloletým dieťaťom postupne rozvíjal a upevňoval cit spolupatričnosti, a to aj s poukazom na článok 9 odsek 3 Dohovoru o právach dieťaťa, v zmysle ktorého má dieťa oddelené od jedného alebo oboch rodičov právo udržiavať pravidelné osobné kontakty s oboma rodičmi, ibaže by to bolo v rozpore so záujmami dieťaťa.

2. Proti uzneseniu súdu prvej inštancie podal v zákonom stanovenej lehote odvolanie otec, odôvodniac ho tým, že rozhodnutie súdu prvej inštancie je v rozpore so záujmami maloletej a ako celok je nevykonateľné. Súd nerozhodol o tom, komu dieťa zveruje do osobnej starostlivosti. Takéto konanie súdu možno považovať za takú vadu konania, ktorá má za následok nesprávne rozhodnutie vo veci. Súd vec nesprávne právne posúdil, keď dospel k záveru, že návrh matky a otca na nariadenie neodkladného opatrenia, aby bola maloletá zverená do osobnej starostlivosti toho-ktorého rodiča nie je opodstatnený a nie je tu daná potreba dočasnej úpravy pomerov. Rozhodnutie má dva rovnako označené výroky III. Okrem toho, že nariadené neodkladné opatrenie nie je na prospech dieťaťa, je aj dehonestujúce.

Je nepochopiteľné, prečo súd určil, že sa môže s dcérou stretávať pred obchodným centrom. Je jeseň, vonku je chladno a obchodné centrum je pre ich dcéru neznáme prostredie. Vzhľadom na nepriaznivé počasie sa presunuli do vestibulu obchodného centra, kde s dcérou strávil súdom určený čas. Rozhodnutie súdu porušuje jeho základné ľudské a rodičovské práva a aj práva jeho dcéry. V konaní preukázal, že matku maloletej, ani dcéru nikdy netýral a neublížoval im, naopak, s dcérou má dobrý vzťah, preto nie je dôvod na rozvíjanie a upevňovanie citu spolupatričnosti takto upraveným stykom, pretože ich puto je veľmi silné. Až do 11. 08. 2017 spolu žili v spoločnej domácnosti a o dcéru sa riadne staral. Dcéra ho uprednostňuje pred matkou, práve preto matka s dcérou odišla z domu, aby toto ich puto oslabil. Súd takouto úpravou porušil Dohovor o právach dieťaťa, pričom dieťa je od neho odlúčené len z dôvodu, že ho matka odniesla zo spoločnej domácnosti. To, že dcéra má s ním veľmi dobrý vzťah, dokazuje aj záznam z ich spoločného stretnutia. Uviedol, že je potrebné preveriť podmienky, v ktorých je dcéra s matkou mimo krízového centra, keď matka sama tvrdí, že krízové centrum dcéry neprosperovalo. Nevie, kde teraz matka s dcérou býva. Žiadal preto súd, aby vyzval matku na preukázanie podmienok vytvorených na bývanie s dcérou. Uviedol tiež, že súd nevykonal navrhnuté dôkazy potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností a dospel k nesprávnym skutkovým zisteniam. Súd mal v čase rozhodovania v spise doložené jeho tvrdenia a k nim doložené listinné dôkazy, ktorými sa mal zaoberať a posúdiť dôkazy vo vzájomnej súvislosti. Žiadal, aby si súd vyžiadal doplnujúce stanovisko psychologičky Mgr. Adriany Vačkovej. Súd pri rozhodovaní vôbec nebral do úvahy jeho podania vo veci, nevyjadril sa k ich obsahu a ani k dôkazom, ktoré k nim priložil. Takáto ignorácia zo strany súdu je zjavným porušením jeho práv na spravodlivý proces a viedla k nesprávnemu rozhodnutiu vo veci. V ďalšej časti opísal skutočnosti, ktoré sa stali po nariadení neodkladného opatrenia, teda priebeh stretnutí s dcérou, pričom uviedol, že teraz sa s dcérou vidí viac ako určil súd, avšak stretávajú sa len, keď matka dovoľí. S dcérou chce byť čo najviac a nechce byť odkázaný na náladu matky maloletej. Navrhol maloletú zveriť do striedavej osobnej starostlivosti oboch rodičov, keďže v konaní bolo preukázané, že dcére trvalo vytvára vhodné podmienky pre jej zdravý rast a vývoj. Z doterajších vyjadrení oboch rodičov je zrejmé, že obaja majú záujem o osobnú starostlivosť o dieťa, zatiaľ nebolo preukázané, že by niektorý z rodičov nebol spôsobilý dieťa vychovávať a je nepochybné, že je v záujme dieťaťa, aby sa rovnako stýkalo s obidvomi rodičmi. Ak súd zistí, že matka má vytvorené podmienky na bývanie, je ochotný jej pomôcť nájsť cestu k dcére tak, že ju budú mať v striedavej osobnej starostlivosti a v takom prípade nie je dôvod určovať ani jednému rodičovi povinnosť prispievať tomu druhému na výživu dieťaťa. Poukázal, že v rámci konania súdu prvej inštancie neboli splnené procesné podmienky. Záverom poukázal na všetky jeho podania, ktoré opísali pravdivo situáciu a na doložené listinné dôkazy, ktoré súd predložil a na ktoré súd prvej inštancie pri svojom rozhodovaní doteraz vôbec neprihliadal.

3. Opravným uznesením zo dňa 12. októbra 2017 č. k. 7P/262/2017-339 opravil označenie výrokov napadnutého uznesenia, keď dva výroky v napadnutom uznesení, boli označené rovnakou rímskou číslicou.

4. Matka vo vyjadrení k odvolaniu otca uviedla, aby odvolací súd maloletú A. dočasne zveril do jej osobnej starostlivosti, ktorá ju bude zastupovať a spravovať jej majetok a otca zaviazne prispievať na jej výživu sumou 60 eur mesačne. Styk navrhla upraviť tak, že otec by sa stretával s maloletou za prítomnosti matky každý párnny týždeň v pondelok, stredu a piatok od 16.00 hod., kedy si maloleté prevezme pred obchodným centrom Galéria Mlyny do 18.00 hod., kedy maloletú odovzdá matke pred OC a nepárny týždeň v utorok, štvrtok od 16.00 hod., kedy si maloletú prevezme pred OC do 18.00 hod., kedy maloletú odovzdá matke pred OC. Navrhla, aby súd neodkladným opatrením uložil otcovi povinnosť podrobiť sa psychologickému poradenstvu na referáte poradensko-psychologických služieb ÚPSVaR za účelom zlepšenia komunikácie. Otcove správanie predstavuje naďalej hrozbu pre zdravý vývoj dieťaťa, z dôvodu právnej istoty je potrebné zverenie matke a určenie styku s otcom. Negatívne vykresľovanie matky je účelové a nepodložené. Matka sa sama starala o dieťa od nariadenia, čo potvrdili učiteľia v materskej škole a detský lekár. Zmena v postoji otca nastala po tom, ako otec zistil, že matka uvažuje o rozvoze. V tom čase sa otec začal dieťaťu intenzívne venovať, začal na matku útočiť pred dieťaťom. Dennodenne jej pritom vulgárne nadával a zhadzoval ju. Matka od začiatku videla v náhleji otcovej snahe o starostlivosť o dieťa prostriedok na jej manipuláciu. Na matku neútočil pred dieťaťom len otec, ale celá rodina. Dochádzalo k situáciám, ktoré matka považovala za doslova teror. Dieťaťu všetci v rodine opakovali, že matka je zlá, zoberie ho preč, k ujovi, ktorý ho bude biť. Uvedené postupom času viedlo k tomu, že dieťa začalo matku odmietať, chovalo sa neprirodzene, malo strach. Po porade s psychologičkou a s kuratelou, ktorá matke odporučila odísť, matku prijali v krízovom centre. Dcéra sa ukludnila, čo potvrdili učiteľky v škôlke. Matka s odstupom času hodnotí stav pred odchodom z

domácnosti ako psychické týranie. Od vydania neodkladného opatrenia otcovi styk umožňuje v čase určenom rozhodnutím, ale aj mimo neho, podľa želania otca. Namiesto toho, aby to viedlo k zlepšeniu vzťahov, otec ďalej matku obviňuje a hľadá zámienky na konflikty. Stretnutia prebiehajú konfliktne. Otec dieťaťa tvrdí, že nemôžu odísť z obchodného centra a odmieta na žiadosť dieťaťa ísť mimo obchodného centra, hoci matka s tým nemá žiadny problém. Dieťaťu hovorí, že to mamička chcela. Keď matka dala dieťa otcovi na víkend, v pondelok jej volal s tým, že si k nemu dieťa nebude odkladať, aby si sama mohla užívať. Dieťa bolo po víkende rozladené, plačlivé a úzkostné. Uviedla, že striedavá starostlivosť nie je v záujme dieťaťa, s ohľadom na správanie sa otca a vek dieťaťa. Otec nedokáže deliť záujem svoj a dcérin a nadradíť záujem dieťaťa nad vlastnú potrebu vyliat si zlosť na matku, na čo dieťa dáva príležitosť, pretože matke vadí ešte viac keď jej otec nadáva pred dieťaťom. Nie je pravdou, že dieťa malo s otcom lepšie vzťahy. To, že dieťa je viac naviazané na matku, potvrdili psychologické testy. Dieťa plakalo niekoľko krát pri rozlúčke s otcom po tom, ako otec úmyselne v dieťati vyvolal ľútosť a rozrušil ho. Pokiaľ sa otcovi správanie nezmení, bude potrebné ho riešiť. Preto navrhuje nariadiť okrem iného aj neodkladné opatrenie obom rodičom podrobiť sa psychologickému poradenstvu a Referáte poradensko-psychologických služieb ÚPSVaR za účelom zlepšenia komunikácie. Za účelom eliminácie konfliktov považovala za potrebné upraviť otázku zverenia, aby sa rodičia vyhli zbytočným konfliktom.

5. Kolízny opatrovník vo vyjadrení k odvolaniu otca uviedol, že súd pri rozhodovaní prihliadal v záujme dieťaťa na to, že je potrebné v súčasnej dobe upraviť styk s otcom pravidelne s poukazom najmä na to, že matka spolu s mal. A. sa po odchode zo spoločnej domácnosti rodičov nachádzala v zariadení pre obeť domáceho násillia na utajenom mieste. Komunikácia medzi rodičmi dieťaťa je problematická a z toho dôvodu rodičia v súčasnej dobe nebudú vedieť efektívne zvládať starostlivosť a výchovu maloletej A. formou striedavej osobnej starostlivosti. Striedavá osobná starostlivosť si vyžaduje veľkú toleranciu a obojstrannú veľkorysosť rodičov. Vyjadrenie kolízneho opatrovníka o problematickej komunikácii medzi rodičmi vychádzajú zo správania sa rodičov k sebe navzájom pri osobných pohovoroch s oboma rodičmi, ako aj so psychologickej správy klinického psychológa Mgr. Vačkovej, ktorú s mal. A. navštívila matka dieťaťa aj otec. Zo záveru správy vyplýva, že v tomto období a po ujasnení okolností ohľadne kontaktu rodičov s dieťaťom je vhodný čas, aby sa dieťa čím skôr začalo stretávať s otcom za dohodnutých podmienok správneho prístupu k dieťaťu a korektného vychádzania vo vzťahoch dospelých. Neodkladné opatrenie má iba dočasný charakter a v rámci prebiehajúceho súdneho konania súd bude vykonávať rozsiahle dokazovanie. Obaja rodičia majú k maloletej vytvorené pozitívny citový vzťah, rovnako maloletá má pozitívny citový vzťah k obom rodičom, dieťa vníma oboch rodičov ako výchovné authority. Rodičia by mali v záujme minimalizovania traumatizácie maloletej sa pokúsiť o zlepšenie komunikácie a vzájomnej kooperácie medzi sebou.

6. Krajský súd v Nitre ako súd odvolací v zmysle ustanovenia § 34 zákona č. 160/2015 Z. z. Civilného sporového poriadku (ďalej len „CSP“) preskúmal vec bez nariadenia odvolacieho pojednávania a dospel k záveru, že uznesenie súdu prvej inštancie je potrebné podľa § 388 CSP zmeniť a rozhodnúť neodkladným opatrením o zverení maloletej A. do osobnej starostlivosti matky, otcovi určiť povinnosť platiť výživné a zároveň upraviť styk otca s maloletou.

7. Matka sa podaným návrhom domáha, aby maloletá A. V. bola zverená do jej osobnej starostlivosti a otec bol zaviazaný na platenie výživného v sume 120 eur mesačne s tým, že styk sa bude vykonávať na základe ich vzájomnej dohody. Zároveň podala návrh na nariadenie neodkladného opatrenia, ktorým sa domáhala, aby bola maloletá dočasne zverená do jej osobnej starostlivosti a otec bol zaviazaný na platenie výživného v sume 60 eur mesačne. Otec sa podaným návrhom domáhal nariadenia neodkladného opatrenia, aby maloletá A. V. bola zverená do jeho osobnej starostlivosti a matke uložená povinnosť mu maloletú odovzdať. Okrem konania o úpravu práv a povinností rodičov k maloletej A. medzi účastníkmi prebieha konanie aj o rozvod manželstva. V priebehu tohto konania matka návrh doplnila a navrhla, aby sa otec stretával s maloletou v prítomnosti matky každý týždeň v stredu do 16.00 do 18.00 hod., pričom by si ju prevzal a odovzdal v určenom čase pred obchodným centrom Galéria Mlyny v Nitre.

8. Podľa § 2 ods. 1 zákona č. 161/2015 Z. z. Civilného mimosporového konania (ďalej len CMP) na konania podľa tohto zákona sa použijú ustanovenia Civilného sporového poriadku, ak tento zákon neustanovuje inak.

9. Podľa § 324 ods. 1 CSP pred začatím konania, počas konania a po jeho skončení súd môže na návrh nariadiť neodkladné opatrenie.

10. Podľa § 325 ods. 1 CSP neodkladné opatrenie môže súd nariadiť, ak je potrebné bezodkladne upraviť pomery alebo ak je obava, že exekúcia bude ohrozená.

11. Podľa § 325 ods. 2 CSP neodkladným opatrením možno strane uložiť najmä, aby

- a) poskytla aspoň časť pracovnej odmeny, ak ide o trvanie pracovného pomeru a navrhovateľ zo závažných dôvodov nepracuje,
- b) zložila peňažnú sumu alebo vec do úschovy na súde,
- c) nenakladala s určitými vecami alebo právami,
- d) niečo vykonala, niečoho sa zdržala alebo niečo znášala,
- e) nevstupovala dočasne do domu alebo bytu, v ktorom býva osoba, vo vzťahu ku ktorej je dôvodne podozrivá z násilia,
- f) nevstupovala alebo iba obmedzene vstupovala do domu alebo bytu, na pracovisko alebo iné miesto, kde býva, zdržiava sa alebo ktoré pravidelne navštevuje osoba, ktorej telesnú integritu alebo duševnú integritu svojím konaním ohrozuje,
- g) písomne, telefonicky, elektronickou komunikáciou alebo inými prostriedkami úplne alebo čiastočne nekontaktovala osobu, ktorej telesná integrita alebo duševná integrita môže byť takým konaním ohrozená,
- h) sa na určenú vzdialenosť nepribližovala alebo iba obmedzene približovala k osobe, ktorej telesná integrita alebo duševná integrita môže byť jej konaním ohrozená.

12. Podľa § 366 CMP neodkladným opatrením môže súd nariadiť platiť výživné v nevyhnutnej miere.

13. Podľa § 328 ods. 1 CSP ak súd nepostupoval podľa § 327, nariadi neodkladné opatrenie, ak sú splnené podmienky podľa § 325 ods. 1, inak návrh na nariadenie neodkladného opatrenia zamietne.

14. Podľa § 329 ods. 1 CSP súd môže rozhodnúť o návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia aj bez výsluchu a vyjadrenia strán a bez nariadenia pojednávania. Ak rozhoduje odvolací súd o odvolaní proti uzneseniu o zamietnutí neodkladného opatrenia, umožní sa protistrane vyjadriť k odvolaniu a k návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia.

15. Odvolací súd sa oboznámil s návrhmi oboch rodičov, spisom a v ňom založenými mnohými podaniami oboch rodičov a kolízneho opatrovníka a vychádzajúc z dokazovania, vykonaného súdom prvej inštancie a zohľadniac skutočnosti po vydaní napadnutého rozhodnutia dospel k záveru, že je potrebné neodkladným opatrením rozhodnúť o zverení do výchovy niektorého z rodičov. Rodičia maloletej A. od 11. 08. 2017 nežijú v spoločnej domácnosti, pričom najskôr bývala matka s maloletou v chránenom bývaní a t. č. tam už nebýva a aj keď súdu svoju terajšiu adresu neoznámila, otcovi je známa, pretože podľa vydení rodičov ju v mieste ich bydliska už navštívil. Obaja rodičia navrhovali pre ich nezhody rozhodnúť o starostlivosti o maloletú neodkladným opatrením, pričom matka navrhovala zveriť ju do jej osobnej starostlivosti a otec najskôr do jeho starostlivosti a neskôr, v odvolacom konaní už do striedavej osobnej starostlivosti oboch rodičov.

16. Z ustanovenia § 24 ods. 2 Zákona o rodine vyplýva, že predpoklady na rozhodnutie súdu o striedavej osobnej starostlivosti, ktoré musia byť splnené kumulatívne, sú jednoznačne záujem dieťaťa na zverení do striedavej osobnej starostlivosti obidvoch rodičov, lepšia možnosť zaistenia potrieb dieťaťa pri tomto spôsobe osobnej starostlivosti ako pri výlučnej osobnej starostlivosti jedného z rodičov, spôsobilosť rodičov vychovávať dieťa, záujem obidvoch rodičov o osobnú starostlivosť o dieťa, súhlas aspoň jedného z rodičov so zverením dieťaťa do striedavej osobnej starostlivosti.

17. Súd musí pri všetkých prípadoch rozhodovania o výkone rodičovských práv a povinností rešpektovať právo maloletého dieťaťa na zachovanie jeho vzťahu k obidvom rodičom a vždy musí prihliadnúť na záujem maloletého dieťaťa, najmä na jeho citové väzby, vývinové potreby, stabilitu budúceho výchovného prostredia, ako aj schopnosť rodičov dohodnúť sa na výchove a starostlivosti o dieťa s druhým rodičom. Pokiaľ je záujem dieťaťa prvoradým hľadiskom, musí súd vždy dospieť k logickému záveru, že predpokladom na rozhodnutie súdu o zverení dieťaťa do striedavej osobnej starostlivosti je vysoká miera schopnosti dohody rodičov a nevyhnutnosť intenzívnej komunikácie týkajúcej sa potrieb maloletého dieťaťa.

18. Odvolací súd, vychádzajúc z vykonaného dokazovania dospel k záveru, že rodičia maloletej A. nedokážu medzi sebou bezproblémovo komunikovať, stále majú nespracovaný ich rozchod a príčiny, ktoré k tomu viedli, a tak za súčasnej situácie odvolací súd dospel k záveru, že v danej veci nie sú podmienky pre to, aby bola maloletá A. zverená dočasne, do rozhodnutia vo veci samej do striedavej osobnej starostlivosti oboch rodičov, keď z vykonaného dokazovania nevyplýva, že takýmto spôsobom by boli lepšie zaistené potreby maloletého dieťaťa. Zároveň sa obaja rodičia zhodli v tom, že je potrebné upraviť jej zverenie do starostlivosti niektorého z rodičov. Odvolací súd, zohľadniac uvedené, vychádzajúc z toho, že maloletá má k obom rodičom dobrý vzťah, pričom od odchodu zo spoločnej domácnosti trávi väčšinu času s matkou, pričom voči jej starostlivosti ani otec nič nenamietal, odvolací súd dospel k záveru, že je potrebné rozhodnúť o dočasnom zverení dieťaťa do opatery matke s tým, že toto rozhodnutie bude platiť do rozhodnutia vo veci samej. Keďže maloletá A. t. č. žije s matkou a otec na jej výživu neprispieva, dôvodný bol aj návrh matky na určenie výživného v nevyhnutnej miere neodkladným opatrením vo výške navrhovanej matkou, pretože t. č. je životné minimum na nezaopatrené dieťa 91,06 eura mesačne, pričom matka svojou osobnou starostlivosťou sčasti vyvažuje vyživovaciu povinnosť otca, a teda, ak aj matka prispeje na výživu maloletej minimálne sumou 30 eur, potom takýmto spôsobom bude zabezpečená jej výživa vo výške životného minima, teda v nevyhnutnej miere v zmysle ustanovenia § 366 CMP. Skutočné príjmy a majetkové pomery oboch rodičov budú zisťované v konaní vo veci samej, z ktorých potom bude súd vychádzať a následne rozhodne o výživnom, ktoré už bude odzrkadľovať reálne pomery na strane rodičov.

19. Vzhľadom k tomu, že matka s maloletou zo dňa na deň odišla zo spoločnej domácnosti, a to najskôr do chráneného bývania, pričom otcovi adresa ich pobytu nebola známa a nemohol sa s dcérou stretávať, pričom otec má záujem sa s dcérou stretávať a podieľať sa na jej výchove, odvolací súd dospel k záveru, že potrebné upraviť aj styk otca s maloletou A.. Z vykonaného dokazovania vyplýva, že medzi maloletou A. a otcom je vytvorený vzťah, otca má rada, nemá z neho strach, čo vyplýva aj z videa zachytávajúceho priebeh styku otca s maloletou v obchodnom centre Mlyny, a to aj napriek tomu, že určitý čas sa s dcérou nestretol. Z dokazovania tiež vyplýva, že pokiaľ žili v spoločnej domácnosti, o dcéru sa staral aj otec, napríklad vtedy, keď matka vo večerných hodinách z domu odchádzala, ešte v auguste spolu bývali v spoločnej domácnosti, a keďže maloletá A. nemá z otca strach a pri stretnutí sa z jeho prítomnosti tešila, niet dôvodu, aby bol styk upravený za prítomnosti matky. Napriek tomu, že rodičia majú medzi sebou ešte neusporiadané vzťahy, čo súvisí s tým, že od kedy sa matka odsťahovala zo spoločnej domácnosti uplynuli ešte len 4 mesiace, je nevyhnutné čo najskôr pokračovať v budovaní vzťahu medzi otcom a dcérou, ktorý bol na krátku dobu prerušený, pretože v opačnom prípade by mohlo dôjsť v ich vzťahu k zhoršeniu, čo by nebolo v prospech maloletého dieťaťa. Z uvedeného dôvodu odvolací súd, vychádzajúc z toho, že po rozhodnutí súdu prvej inštancie došlo ohľadne styku otca s maloletou A. k obnoveniu ich stretávania, zväčša v rozsahu stanovenom súdom, ale občas aj vo väčšom rozsahu, keď matka dcéru umožnila u otca v októbri aj prespať, dospel k záveru, že je dôvodné upraviť styk bez prítomnosti matky, každý druhý víkend aj s prespaním u otca od piatka v párnom týždni od 17.00 hod. do nedele do 18.00 hod. a počas nepárneho týždňa raz za týždeň v stredu od 16.00 do 19.00 hod. s tým, že otec je oprávnený maloleté dieťa v určený čas prevziať v mieste bydliska matky a po ukončení stretnutia v určenom čase je povinný maloleté dieťa matke v mieste bydliska odovzdať. Takáto dočasná úprava styku lepšie umožní využiť čas strávený otcom s maloletou A. a zmenší napätie pri styku uskutočňovanom v prítomnosti matky, vzhľadom k problémovej komunikácii rodičov. K uvedenému je potrebné ešte dodať, že obaja rodičia by si mali uvedomiť, že je v záujme ich dcéry budovať si vzťah s oboma rodičmi, pričom k zhoršeniu vzťahov môže dôjsť pomerne ľahko, avšak obnova narušených vzťahov trvá oveľa dlhšie, pričom konflikty rodičov prenášané v takýchto prípadoch na maloleté deti môžu veľmi zasiahnuť ich psychiku a to až do takej miery, že neskôr je nevyhnutné takto postihnutej detskej psychike pomôcť aj s pomocou psychológa. Čím skôr si rodičia uvedomia, že napriek ich zhoršeným vzťahom, by ich nemali prenášať na ich dcéru, uľahčia jej situáciu a pomôžu jej budovať si vzťah k obom rodičom, čo je jednoznačne v jej záujme. Z uvedených dôvodov je tiež potrebné, aby si svoje nezhody a osobné veci neriešili v prítomnosti ich dcéry, pretože tým ubližujú ich vlastnej dcéru, ktorú majú obaja radi a otec by sa mal pri styku tiež predovšetkým venovať dcéru a nehodnotiť matku a nerozoberať konflikty rodičov pred dcérou. Z uvedených dôvodov odvolací súd napadnuté uznesenie súdu prvej inštancie podľa § 388 CSP zmenil.

Toto rozhodnutie bolo prijaté v senáte pomerom hlasov 3 : 0.

Poučenie:

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419 CSP) v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy (§ 427 ods. 1 CSP).

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh) (§ 428 CSP).

Dovolateľ musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom (§ 429 ods. 1 CSP).